

Nowe rozdanie na rynku OP

#Marynarka wojenna #Przemysł zbrojeniowy #Strategia i polityka 20 listopada 2010

12 listopada 2010 ostatecznie rozeszli się europejscy partnerzy programu budowy okrętów podwodnych *Scorpene* - francuska DCNS i hiszpańska Navantia. Francuzi oferować będą teraz *Scorpene*, a Hiszpanie S80.

To już historia - wodowanie chilijskiego Scorpene - Carrera. Dziób okrętu ozdabiają zgodnie trzy bandery - francuska, hiszpańska i chilijska... / Zdjęcie: DCNS

W zasadniczy sposób zmienia to krajobraz rynku okrętów podwodnych. Pojawił się bowiem trzeci, obok Francuzów i Niemców, silny gracz europejski, który już próbuje zainteresować Polskę swoim S80. Do tej pory w programie pozyskania pierwszego nowoczesnego okrętu podwodnego dla Marynarki Wojennej RP (wg najnowszych deklaracji MON, powtórzonych podczas Dni Przemysłu w Warszawie 16-17 listopada 2010), brano pod uwagę wyłącznie konstrukcje dwóch dostawców - U214 niemieckiego konglomeratu przemysłowego ThyssenKrupp Marine Systems (stocznia okrętów podwodnych Howaldts Werke Deutsche Werf i szwedzkie w Malmö i Karlskronie) oraz *Scorpene*, oferowanego jako produkt francusko-hiszpański. Obecnie do głosu samodzielnie dochodzą Hiszpanie z Navantii.

Hiszpanie z Kartageny (wówczas jako Bazan) od 15 lat współpracowali z Francuzami (wtedy - DCN) z Cherbourga, tworząc europejską grupę producentów nowoczesnych okrętów podwodnych *Scorpene* (z dominującym udziałem francuskim - 65%). Udało im się zdobyć kilka cennych zamówień. Kartagena i Cherbourg podzieliły się pracami przy realizacji zlecenia na 2 *Scorpene* dla floty chilijskiej. Pierwszy - *O'Higgins* został oddany Chilijczykom w 2004, drugi - *Carrera* - w 2006. ówcześni analitycy określali współpracę obu europejskich partnerów mianem modelowej. Do wspólnego bilansu dorzucić należy także program malezyjski - dwa kolejne *Scorpene* - *Tunku Abdul* (dostarczony w 2009) i *Tun Razak* przekazany do eksploatacji latem bieżącego roku ([Drugi malezyjski](#)

[Scorpene w służbie](#), 2010-07-15, planowano, że w czerwcu 2010 na Morzu Śródziemnym zapoznają się z nim eksperci MW RP). Wspólnie zdobyto też niezwykle lukratywny kontrakt na 6 Scorpene dla marynarki indyjskiej, które są budowane ze stocznia w Mumbai (dawniej Bombaj, [Rusza proces zakupu OP Indii](#), 2008-09-27). Dzięki Francuzom do bilansu doszło także podobne zamówienie na 4 Scorpene dla Brazylii. Przy czym piąty, budowany już samodzielnie przez Brazylijczyków, w nowej stoczni w Itaguai, niedaleko Rio de Janeiro, ma być wyposażony w siłownię nuklearną Made in Brasil.

Drogi Francuzów i Hiszpanów zaczęły się rozchodzić już w połowie obecnej dekady, kiedy podczas rywalizacji o zamówienie tureckie, ci ostatni zaczęli promować własną konstrukcję - supernowoczesny, na razie jeszcze nie zwodowany S80 ([Budowa drugiego S-80 rozpoczęta](#), 2007-12-19). Już rok temu publicznie szef DCNS - Jean-Marie Poimboeuf zarzucił Navantii niemal sabotaż wspólnej konstrukcji i nieuczciwą promocję S80 podczas walki z Niemcami o rynek turecki, przegranej przez Scorpene. Obecnie, kiedy pierwszy S80A dla Armada Espaniola - marynarki hiszpańskiej przybiera konkretne kształty, stało się jasne, że współpraca nie ma sensu i obie spółki będą się ścierać na różnych rynkach (między innymi także polskim). O podziale zysków przy realizacji już podpisanych kontraktów rozstrzygnąć ma arbitraż sądowy. Hiszpanie po rozwodzie mogą więc liczyć na procenty od dostarczanych przez Francuzów Scorpene.

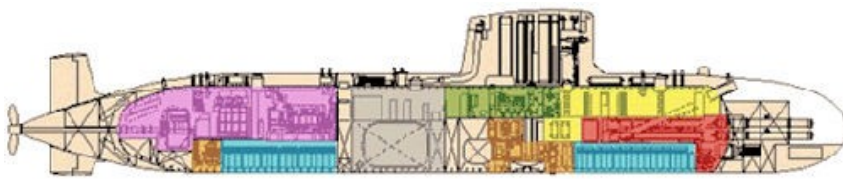
Tak wyglądać ma pierwszy S80A dla Armada Espaniola - kość niezgody dwóch dotychczas zgodnie współpracujących partnerów projektu Scorpene / Rysunek: Navantia

S80, który tak poróżnił korporacje stoczniowe obu sąsiadów, jest okrętem zaprojektowanym przede wszystkim dla operacji atlantyckich. Madryt zamówił 4 S80A, z których pierwszy ma wejść do linii w 2013. Hiszpański okręt jest o 30% obszerniejszy od standardowego Scorpene - 1740 ton wyporności podwodnej wobec 2400 t. 4,5 m dłuższy od tego ostatniego (Scorpene - 67 m), z większą średnicą kadłuba - 7,3 m (Scorpene - 6,2 m).

S80 napędzany jest hybrydową siłownią elektryczno-dieslowską z modułem AIP uniezależniającym od dopływu powietrza atmosferycznego. Jednak działa on w inny

sposób niż moduł MESMA, oferowany dla Scorpene. Ten ostatni spala ropę naftową i tlen ze zbiorników wewnętrznych, napędzając turbinę produkującą energię elektryczną. Hiszpański pomysł AIP nawiązuje do koncepcji niemieckich U212 i U214 - w ogniwach paliwowych dochodzi do utleniania bioetanolu (u Niemców reaguje tlen z wodorem), czego efektem jest prąd elektryczny - magazynowany następnie w ogniwach. Te zasilają bezszczotkowy, bardzo cichy i ekonomiczny silnik elektryczny, połączony wałem napędowym z wielopiórową śrubą. W efekcie, na razie teoretycznie, S80A dla floty hiszpańskiej będzie miał własności zbliżone do jednostek z siłowniami nuklearnymi. Szacuje się, że jednostka będzie mogła poruszać się pod wodą przez 20 dni z ekonomiczną prędkością 4 węzłów.

Francuzów i Hiszpanów poróżnił również wkład technologii amerykańskich do projektu S80A. Za integrację systemów nawigacji i kierowania walką w okrętach dla Armada Española odpowiedzialne są bowiem Lockheed Martin i Raytheon, które biorą udział w promocji, informując że hiszpańskie okręty podwodne będą podobnie wyposażone jak amerykańskie jednostki typu *Los Angeles*, czy *Virginia*. Dla Armada Española S80 uzbrojone mają być także - prócz torped - w amerykańskie odpalane spod wody, z wyrzutni torpedowych, pociski Sub-Harpoon Block II, a także - w przyszłości - w samosterujące Tomahawki wariantu TacTom o zasięgu 1600 km.

Przekrój okrętu podwodnego S80A /
Rysunek: Navantia

■ HABILITACIÓN	■ AUXILIARES	■ AIP
■ ARMAS	■ MANDO Y CONTROL	
■ BATERÍAS	■ GENERACIÓN Y PROPULSIÓN	

Dla porównania - francuskie *Scorpene* już mogą być uzbrojone w najnowocześniejsze, odpalane spod wody europejskie, małe, precyzyjne pociski samosterujące korporacji MBDA - Scalp Naval o zasięgu ponad 1000 km. Ciekawostką jest także udział brytyjskiego przemysłu stocznioowego - zakładów podległych BAE Systems ze Szkocji, w dostawach komponentów dla kadłuba pierwszego hiszpańskiego S80A.

I *Scorpene*, i S80 umożliwiają - na razie teoretycznie - stworzenie małych, ale skutecznych sił odstraszania (precyzyjne pociski samosterujące z konwencjonalnymi, ale groźnymi głowicami termobarycznymi) dla kraju takiego jak Polska. Tego rodzaju morska formacja odstraszania mogłaby odrodzić MW RP. Warto o tym pamiętać, gdy cały czas jeden z trzech konwencjonalnych okrętów podwodnych Izraela (jednostki zmieniają się na dyżurach operacyjnych) patroluje wody u wejścia do Zatoki Perskiej - pełniąc rolę oręża odstraszania wobec ewentualnych agresywnych planów Iranu. Inna

rzecz, że izraelskie *Dolphin*, *Leviathan* i *Tekuma* uzbrojone są w izraelskiej konstrukcji pociski samosterujące dużego zasięgu wyekwipowane w niekonwencjonalne głowice...

Powiązane wiadomości

[Nowe rozdanie na rynku OP \(2010-11-20\)](#)

[Budowa drugiego S-80 rozpoczęta \(2007-12-19\)](#)

[Rusza proces zakupu OP Indii \(2008-09-27\)](#)

[Drugi malezyjski Scorpene w służbie \(2010-07-15\)](#)

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2007-2026 Altair Agencja Lotnicza Sp. z o. o